

W dniu 18 lutego 2021 roku odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Pana Jarosława Gowina Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii.

Spotkanie poświęcono omówieniu przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej kwestii Krajowego Planu Odbudowy oraz projektu Umowy partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021 – 2027 w Polsce. Pani Małgorzata Jarosińska – Jedynek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, w pierwszej części posiedzenia przedstawiła prezentację zawierającą najważniejsze dane dotyczące omawianych kwestii.

Mówiąc o KPO wskazała, że jest to część programu Next generation EU o wartości około 770 mld euro. Poinformowała, iż jest to instrument realizujący reformy Semestru Europejskiego, którego Polska będzie jednym z większych beneficjentów. Wskazała, że planowany jest podział środków na granty i pożyczki, w celu wzmocnienia i odbudowy gospodarki, przy czym 57% środków ma być przeznaczonych na zieloną transformację i cyfryzację. Zwróciła uwagę na mechanizm rozliczania za pomocą kamieni milowych w cyklu półrocznym. Powiedziała, że z KPO nie będą mogły być finansowane inwestycje oddziałujące negatywnie na środowisko, natomiast sama kwota dofinansowania może wynieść nawet 100% finansowania, chyba, że stanowi inaczej. Podkreśliła, że zidentyfikowano potrzeby inwestycyjne Polski i powołano stosowne zespoły tematyczne. Zaznaczyła, że konsultacje społeczne rozpoczną się 26 lutego br.

Odnosząc się do projektu Umowy partnerstwa wskazała na jej rolę w postaci mandatu negocjacyjnego pomiędzy rządem, a Komisją Europejską w zakresie inwestowania i wydatkowania środków, między innymi z polityki spójności oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Poinformowała, że wartość środków z Umowy partnerstwa wyniesie 170 mld euro, z których będzie finansowany między innymi KPO oraz React EU. Wskazała na wzbogacenie polityki spójności o dodatkowy cel – łagodzenie skutków dążenia do neutralności klimatycznej dla mieszkańców. Zaznaczyła przy tym, że Polska otrzyma mniej środków niż w perspektywie 2014 – 2020, a poziom dofinansowania dla dróg i autostrad wyniesie 85% kwalifikowanych kosztów niezależnie od regionu. Zadeklarowała udzielenie wsparcia dla przedsiębiorców w zakresie podniesienia produktywności gospodarki, wspomagania badań i procesu transformacji cyfrowej. Podkreśliła wymogi UE mające na celu ograniczanie emisji, łączenia dróg i kolei z siecią TNT oraz wyrównywanie szans w regionach.

Wskazała, że do 22 lutego można składać uwagi do Umowy Partnerstwa. Poinformowała, iż jak dotąd wpłynęły 162 uwagi za pomocą specjalnego formularza.

Strona związkowa postulowała o włączenie partnerów społecznych w prace nad KPO oraz Umową partnerstwa, a także o realizację zasady partnerstwa i polityki UE polegającej na zwiększaniu roli dialogu. Związki zawodowe zwróciły szczególną uwagę na działania związane ze wzmocnieniem usług publicznych oraz odtwarzaniem i podnoszeniem jakości miejsc pracy. Związkowcy nakreślili potrzebę przekazywania transparentnych informacji przez stronę rządową, w tym dotyczących podziału środków unijnych pomiędzy województwa, a także zmniejszenia poziomu biurokracji oraz zwiększenia środków przeznaczanych na szkolnictwo. Strona związkowa zwróciła uwagę, że Umowa partnerstwa powinna stanowić spójną, długoterminową wizję, w której środki unijne będą jedynie dopełnieniem.

Strona pracodawców odniosła się do aktualnie projektowanego stanowiska Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich RDS oraz poprosiła o możliwość przedłużenia terminu konsultacji Umowy partnerstwa. Organizacje pracodawców postulowały o pomoc dla przedsiębiorców w formie dotacji, o utworzenie nowego Zespołu ds. Krajowego Planu Odbudowy oraz o pochylenie się nad zagadnieniem dualnego systemu kształcenia zawodowego. Pracodawcy wyrazili obawy dotyczące jakości KPO, braku informacji na temat losów zgłoszonych projektów do KPO oraz o możliwość wystąpienia ograniczeń w dostępie do środków KPO dla prywatnych podmiotów.

W odpowiedzi na kwestie poruszone przez partnerów społecznych Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, zapewniła, że partnerzy społeczni są włączani w prace nad programami oraz zadeklarowała wolę współpracy i dialogu. Zwróciła uwagę na ogólny charakter Umowy partnerstwa i podkreśliła, że kwestie szczegółowe zostaną uściśnione w dodatkowych dokumentach. Oznajmiła, że strona rządowa nie zrezygnuje z programów pomocy zwrotnej dla przedsiębiorców, jednakże nie będą one dominowały nad dotacjami. Podkreśliła starania strony rządowej związane ze wspieraniem innowacyjności oraz wspieraniem kobiet w ciąży i młodych mam na rynku pracy, poprzez wprowadzanie elastycznych form zatrudnienia. Zachęciła partnerów społecznych do składania uwag w procesie konsultacji Umowy partnerstwa i KPO oraz zadeklarowała, że wszystkie dokumenty, które wchodzi w skład KPO są aktualne, spójne i zawierają wszystkie cele nakreślone przez UE.

Opracował:

Wiktor Szatkowski

Biuro Rady Dialogu Społecznego